Cena 60 hal.

Nowy Dziennik wychodzi codziennie rano — także w poniedziałki.

ADRES redakcyi i administracyi: Kraków ul. Stradom l. 13.

Nr. Telefonu 279, w nocy 1556.
Rękopisów nie zwraca się.

KONTO czek P. K. O. Nr. 141.123.

Nakładem Galicyjskiej Spółki Wydawniczej w Krakowie.

Nowy Dziennik

Cena 60 hal.

Prenumerata w Krakowie mies. 14 K. — kwart. 41 K. — z od noszeniem do domu mies. 16 K. kwart. 48 K. — Na prowincyi mies. 16 K. — kwart. 48 K. — Za granicą: mies. 18 K. — kwartalnie 54 koron.

Cena ogłoszeń: 1 w. pet. 1 eksp. 0.80 [Mk. 0.80]. Nadesłane: 1 w. pet. 3 — [Mk. 3.—]. Tekst 1 w. pet. 5.00 [Mk. 5].

Zawiadomienia ślubne i zaręczyny 25 K. —.

Rok II. Kraków, czwartek 4 grudnia 1919. Nr. 271

Przed konferencyą syońską w Bazylei.

Kraków, 3 grudnia.

(h) Gdy wojna światowa sztucznie podzieliła żydostwo na dwa obozy, zmuszając poszczególnych jego członków do wzajemnego mordowania się i zabijania; gdy pędzone z miast i ze wsi, masy żydowskie w zupełne popadły rozgoryczenie; gdy na ulicy żydowskiej ustała wszelka praca na dalszą obliczona metę, a zapanowała bezwzględna apatya i obojętność polityczna — wówczas jedyną spójnią, łączącą poszczególne grupy żydostwa, żyjące po obu stronach różnych kordonów, jedyną instytucyą, która ani na chwilę nie zapomniała dla trosk codziennych o wiecznych ideałach narodowych, była wszechświatowa organizacya syońska, a jedyną ideą, która dodawała otuchy cierpiącym masom żydowskim w najkrytyczniejszych chwilach, był syonizm.

A ciężka była wówczas praca naszych przywódców. Oderwani od największych ośrodków życia żydowskiego, tem dobitniej odczuwali cały ciężar od powiedzialności za swoje czyny. Wielką musiała być wierność i miłość dla narodu żydowskiego, a niesłychaną wprost odwaga, by w ówczesnych warunkach ani na chwilę pracy nie przerwać. A nieustraszona praca wydała plon. Jeśli z wojny tej wyszły zwycięsko różne państwa i narody, to najbardziej zwyciężyła idea narodowo-syońska. Jej żywotność zmusiła do zajęcia wobec niej pozytywnego stanowiska obecnych władzy świata, zaś walory moralne — cały świat robotniczo-socyalistyczny. A jeszcze większem było zwycięstwo w łonie samego żydostwa. Wielkie masy żydowskie, do niedawna apatyczne, zrozumiały swoje drogi i zadania i wielokrotnie powiększały szeregi syońskie, a cały szereg partyj żydowskich pod wpływem faktycznego stanu rzeczy na ulicy żydowskiej zmuszony był zmienić dawny swój stosunek do idei palestyńskiej. Zwolna ruch objął całe żydostwo, a młodzież czeka hasła, by wszystkie swe siły módz poświęcić dla budowy przyszłej siedziby naszej. Coraz bardziej dawał się odczuwać brak autorytatywnego organu, któryby wszystkie te siły mógł złączyć i skoordynować dla pozytywnej pracy palestyńskiej i wskazać im drogę, po której mają kroczyć. Nie nasza w tem wina, iż w ciągu lat sześciu, a po części i dziś jeszcze cała ludzkość podzieloną jest na „przyjaciół“ i „wrogów“. Żydostwo nawet w chwilach największego rozbestwienia instynktów ludzkich świadome było swej jedności i braterskości. Dopiero teraz jednak nastała chwila, gdy będą się mogli zejść syoniści ze wszystkich prawie krajów (brak po części syonistów rosyjskich) i obradować nad tem, jak z naszego zwycięstwa moralnego wyciągnąć jak najdalej idące korzyści realne.

Po sześciu prawie latach wojny po raz pierwszy znowu zbierze się w Bazylei wszechświatowa konferencya syońska. I choć różne są poszczególne poglądy na przyszłą pracę palestyńską tych, którzy w tej konferencyi będą brali udział — łączy ich jednak wspólna chęć pozytywnej pracy dla Palestyny i narodu żydowskiego. Nie ulega przeto najmniejszej wątpliwości, iż konferencya znajdzie owe drogi i formy wspólnej pracy, które wszystkim kierunkom umożliwią branie najaktywniejszego udziału w naszej pracy dziejowej, a nie dotkną przytem ich programów czy to socyalnych, czy też ideologiczno-religijnych. Zadaniem konferencyi będzie udowodnić, iż syonizm potrafił złączyć około swego sztandaru różne klasy i warstwy społeczne w żydostwie nie tylko, gdy był ideą raczej abstrakcyjną, lecz tem bardziej staje się spójnią całego narodu żydowskiego w chwili swej realizacyi.

Sprawa Galicyi wsch. na konwencie seniorów.

M. WARSZAWA. (Telefonem). Dziś o godz. 4 popoł. zebrał się konwent seniorów dla omówienia sprawy Galicyi wschodniej. Pierwszy zabrał głos prez. Paderewski, który oświadczył, że ustały wątpliwości, jakie dotąd żywił odnośnie do wiadomości, jakie nadeszły z Paryża o Galicyi wschodniej. Premier przekonał się, że istotny stan rzeczy jest nieprzychylny dla Polski. W dalszym ciągu podniósł jednak że obecna uchwała Najwyższej Rady przedłużająca mandat Polski nad Galicyą wschodnią do lat 25 w porównaniu z poprzednią określającą go jedynie do lat 10, jest pewnym »plusem«.
Premier oświadczył, że pod pierwszem wrażeniem wiadomości postanowił podać się do dymisyi. Przyjaciele jego z pośród cudzoziemców odradzali mu jednak uczynienie tego kroku, gdyż wywarłoby to ujemne wrażenie na koalicyi. W końcu wzywał premier do zachowania równowagi i spokoju.

W dyskusyi nad oświadczeniem premiera wzięli udział prawie wszyscy obecni członkowie konwentu oraz komisyi dla spraw zagranicznych. M. i. przemówił pos. Dąbski, który oświadczył, że według statutu uchwalonego dla Galicyi wschodniej przez Najwyższą Radę, Polsce nie przysługuje prawo kolonizacyi w Galicyi wschodniej na przeciąg tych 25 lat. Pos. Daszyński w przemówieniu swem zaatakował politykę zagraniczną premiera i delegacyi polskiej w Paryżu.

Pos. Löwenstein podniósł, że sprawa Galicyi wschodniej została załatwioną na niekorzyść Polski z powodu nieporozumienia się z Anglią. Jeden z wybitnych działaczy angielskich oświadczył mu, że prowizoryum w Galicyi wschodniej będzie miało zgubny wpływ na położenie tamtejszej ludności żydowskiej, która znajdzie się w ogromnie niepewnej sytuacyi.

Pos. Daszyński stwierdza, że trzeba się liczyć z faktem istnienia mniejszości żydowskiej.

Pos. Teodorowicz proponuje, aby pos. Löwenstein udał się w specyalnej misyi do Londynu i zwrócił tam uwagę na sprawę żydowską w Galicyi wschodniej. Pos. Thon czyni ironiczną uwagę, czy też pos. Löwenstein miałby tam wyjechać jako przedstawiciel ludności żydowskiej.

Wkońcu wyłonił się projekt podjęcia bezpośrednich rokowań z Ukraińcami, aby uniknąć interwencyi wszystkich czynników ubocznych. Wysunięto również projekt wysłania delegacyi do Paryża.

W odpowiedzi bronił p. Paderewski stanowiska swego. Oświadczył, że do Paryża może wyjechać jedynie jako premier lub osoba prywatna. Nigdy też nie wyjedzie on w żadnym innym charakterze. Uchwały żadnej nie powzięto. Sprawa statutu uchwalonego dla Galicyi wschodniej będzie rozpatrywaną na posiedzeniu komisyi dla spraw zagranicznych.

Przesilenie gabinetowe trwa dalej.

WARSZAWA. (PAT). Gazeta Warszawska pisze: W ciągu dnia wczorajszego sprawa przesilenia gabinetu posunęła się znacznie naprzód. Dzięki interwencyi marszałka odbył wczoraj w gmachu sejmowym prezydent Paderewski konferencyę z pos. Bojką a następnie prowadził rozmowę z p. Rossatem i p. Witosem. Konferencya trwała półtorej godziny. Według obiegających wersyj, p. Witos zastrzegł się, iż przemówi jedynie w imieniu własnem a nie klubu. Prezydent Paderewski ofiarował ludowcom tekę sprawiedliwości — p. Władysław Grzędzielski i robót publicznych — p. J. Kędzior. Kandydatury te p. Witos obiecał przedstawić rządowi. Ze swej strony wyraził przekonanie, że premier winien dążyć do wytworzenia większości centrowej (o którą rokowania się nie udały) i od oparcia się na niej uzależnił swoje poparcie. Zaraz po konferencyi Witos odbył konferencyę z klubem ludowców. Prezydent Paderewski odbył jeszcze narady z p. p. Herzem i Gdykiem a na końcu z p. p. Głąbińskim i Grabskim.

Ludowcy nie wstąpią do gabinetu.

WARSZAWA, (W. B. K.) W kołach P. S. L. oświadczają, że poseł Witos zapowiedział Paderewskiemu, że ludowcy nie wstąpią do utworzonego przezeń rządu.

Zmiana ról.

Paderewski — marszałkiem, Trąmpczyński — prezydentem.

WARSZAWA. PAT. Jak donoszą dzisiejsze »Nowiny Codzienne« rząd klubu polskiego stronnictwa ludowego pod przewodnictwem p. Witosa odbył dzisiaj 2 godzinne obrady, na których po sprawozdaniu przewodniczącego o konferencyi, jaką odbył wczoraj wieczorem z p. Paderewskim, stwierdzono, że klub nie ma powodu do zmiany uchwały, powziętej w d. 28 z. m. a opiewającej: »klub polskiego stron. lud. nie ma zaufania do p. Paderewskiego jako prezydenta i nie widzi możliwości pertraktowania z nim w sprawie utworzenia gabinetu«. — Zarząd klubu ludowców rozważał następnie stanowisko, jakie klub zajmie, gdy Paderewski ustąpi.

Dalej »Nowiny Codzienne« podają nazwisko następcy p. Paderewskiego. Jest nim Wojciech Trąmpczyński, teraźniejszy marszałek sejmu a jako następcę Trąmpczyńskiego wszystkie stronnictwa widziałyby chętnie p. Paderewskiego.

Rozłam w klubie Ludowego Zjednoczenia Narodowego.

Warszawa, (Tel. wł.). W kołach politycznych nie wykluczają możliwości wystąpienia kilku posłów z klubu zjednoczenia narodowego z powodu ostatniej mowy posła Skulskiego, wygłoszonej w Izbie sejmowej. Między tymi, którzyby mieli wystąpić z klubu ma się znajdować także poseł Znamieniewski.

Znamienny zwrot w sprawie spoczynku niedzielnego?

M. **Warszawa**. (Telefonem). „Kuryer Nowy“ dowiaduje się, że w sprawie spoczynku niedzielnego nastąpi znamienny zwrot. Rząd jest zdania, że w obecnej sytuacyi nie czas na przeprowadzenie podobnej reformy.

Rabin Perlmutter wraca...

M. **Warszawa**. [Telefonem]. Rodzina rab Perlmuttera otrzymała telefoniczną wiadomość, że w czwartek przybędzie on do Warszawy.

Odwiedziny Sir Samuela.

M. **Warszawa**. [Telefonem]. Sir Samuel bawił na przeszło godzinnem posłuchaniu u Naczelnika Państwa. Przez dzień dzisiejszy miał odwiedzić premiera. Jutro odwiedzi on ministerstwo spraw zagranicznych.

Otwarcie Izby włoskiej.

L. **Wiedeń**. (Telefonem). Korespondent włoski »Vossische Zeitung« podaje następujące szczegóły o otwarciu włoskiej Izby posłów: Uwaga wszystkich skupiona była na frakcyi socyalistycznej. Gdy król pojawił się, nastąpiła s e c e s y a socyalistów, która trwała 10 minut. Po złożeniu przysięgi nastąpiło odczytanie mowy tronowej, w której zaznaczono, że niema obecnie zwycięzców i zwyciężonych, że wszystkie ludy powinny złączyć się w demokracyę pracy i że Włochy nie żywią wrogich uczuć wobec żadnego narodu.

PRAGA. PAT. Czeskie Biuro pras. donosi z Lugano: Podczas wczorajszego uroczystego otwarcia parlamentu włoskiego ograniczyły się demonstracye socyalno-demokratycznych posłów do okrzyków: »Niech żyje socyalizm!«, podczas gdy inni posłowie wołali: »Niech żyje król!« Kiedy król wszedł do sali posiedzeń, opuścili posłowie socyalno-demokratyczni salę, a inni posłowie zgotowali królowi owacyę.

Nieprawdopodobne pogłoski o rewolucyi we Włoszech.

K. **Wiedeń**. (Telefonem.) Berlińska „Deutsche Zeitung“ dowiaduje się z Rotterdamu, że nadeszły tam z Paryża nieprawdopodobne pogłoski o wydarzeniach we Włoszech. Od soboty ma być przerwaną wszelka komunikacya telefoniczna i tegraficzna pomiędzy Włochami a Francyą. Ambasador włoski w Paryżu oświadczył wprawdzie, że pogłoski te nie mają żadnej podstawy, lecz i on sam nawet nie otrzymał żadnej wiadomości z Włoch. Mówią, że we Włoszech ustanowiono rząd ludowy, zdetronizowano króla i tp.

Wskutek tych pogłosek nastąpił na giełdzie amsterdamskiej zupełny spadek walorów włoskich.

Koalicya w kłopotliwem położeniu z powodu zaostrzenia się sprawy traktatu w Ameryce.

L. WIEDEN. (Telefonem). Z Genewy donoszą: Współpracownik paryski »Corriere della Sera« donosi, że zaostrzenie się kwestyi traktatu pokojowego w Ameryce wprawia koalicyę w bardzo kłopotliwe położenie. Dalsze trwanie zaostrzenia pociągnie za sobą wystąpienie delegatów amerykańskich ze wszystkich komisyj oraz formalne usunięcie się Wilsona z konferencyi pokojowej.

Kompromis w sprawie ratyfikacyi traktatu przez senat.

Opinia senatora Hitchocka.

PARYŻ. PAT. Radio poznańskie. Z Waszyngtonu donoszą, że senator Hitchok jest zdania, iż w senacie amerykańskim po rozpoczęciu obrad w poniedziałek zostanie szybko zawarty kompromis w sprawie ratyfikacyi traktatu pokojowego, po którym jedynie dyskusyi. Na jakich podstawach dojdzie do porozumienia Hitchcok nie wymienia, twierdzi jednak w każdym razie, że większość senatorów wypowie się za ratyfikacyą.

Z obrad Najwyższej Rady.

PARYŻ. PAT. Radio poznańskie. Najwyższa Rada międzysojusznicza zebrała się w poniedziałek w ministerstwie spraw zagranicznych pod przewodnictwem p. Clemenceau. Najwyższa Rada przyjęła do wiadomości raport marszałka Focha i postanowiła wysłać specyalną instrukcyę do przedstawicieli ententy w krajach nadbałtyckich. Bałtycka misya ententy ma interwieniować u rządu estońskiego, ażeby okazał się bardziej ustępliwym wobec żądań Judenicza. W końcu przyjęła Najwyższa Rada projekt odpowiedzi na ostatnią notę Niemiec w sprawie powrotu do kraju jeńców niemieckich. Dokument został wczoraj wieczorem doręczony delegacyi niemieckiej, a dziś ogłoszony będzie w prasie.

Konferencya „Towarzystwa Ligi narodów" w Brukseli.

GENEWA, (Tel. wł.) Na porządku dziennym obradującej właśnie w Brukseli konferencyi pokojowej »Towarzystwa Ligi narodów« państw koalicyi i krajów neutralnych, stoją m. i. następujące kwestye: utworzenie międzynarodowego trybunału sądowego, rozbrojenie i w związku z tem powołanie do życia wspólnej siły zbrojnej Ligi narodów, obrona praw mniejszości narodowych.

Konferencya chce też wystąpić za demokratycznym składem parlamentu Ligi narodów i zwrócić się z apelem do St. Zjednoczonych i senatu amerykańskiego.

O ustalenie programu pracy Ligi narodów.

Bruksela. PAT. Radio poznańskie. W niedzielę wieczorem przybyli do Brukseli prawie wszyscy delegaci państw, mający uczestniczyć w obradach celem ustalenia programu pracy Ligi narodów.

Kontrybucya za oswobodzenie państw narodowościowych.

Praga. PAT. Czeskie Biuro prasowe donosi z Belgradu: Wczorajsza »Prawda« ogłasza tekst finansowych warunków dla państw narodowościowych uczestniczących w terytoryach austro-węgierskiej monarchii. Jak wiadomo układ pokojowy w Saint Germain zawiera postanowienia dotyczące obowiązku zapłaty kontrybucyi ze strony państw narodowościowych. Odnośny ustęp brzmi w treści zasadniczej: Republika czesko-słowacka i polska, królestwo Rumunii i Jugosławii przyjmują obowiązek zapłaty kontrybucyi za oswobodzenie państw narodowościowych w kwocie półtora miliarda franków w złocie. Jakość złota we frankach ma odpowiadać przepisom ustawy z 2 stycznia 1914. Kwota ta będzie zapłacona przez państwa narodowościowe na podstawie przeciętnego dochodu z trzech lat finansowych, a mianowicie z r. 1911, 1912 i 1913 i rozdzielona pomiędzy wszystkie państwa narodowościowe. Kwota przypadająca na czesko-słowacką republikę nie śmie przekroczyć 750 milionów franków.

Koalicya wzywa delegacyę węgierską do Paryża.

L. WIEDEN. (Telefonem). Wczoraj złożył Clark Radzie Najwyższej sprawozdanie o obecnej sytuacyi na Węgrzech. Rada Najwyższa postanowiła wezwać rząd Huszara, by wysłał delegatów do Paryża.

Wydanie oficerów niemieckich koalicyi.

Praga. PAT. Czeskie biuro pras. donosi z Paryża; „Daily Telegraph" donosi z Paryża, że część niemieckich oficerów i urzędników została już wydaną koalicyi. Przybyli oni do miasta Lille, gdzie umieszczono ich w cytadeli. Dalszy transport osób, które mają być wydane koalicyi, nastąpi w dniach najbliższych.

Rokowania Francyi z Watykanem

o protektorat nad misyami katolickiemi Lewantu.

MEDYOLAN. PAT. »Corriere della Sera« donosi z Paryża, że rząd francuski wszczął rokowania z Watykanem w sprawie nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Watykanem i Francyą. Krok ten uczyniono dlatego, ażeby Francya mogła objąć protektorat nad katolickiemi misyami Lewantu.

Ugrupowanie stronnictw w Izbie francuskiej.

GENEWA. Tel. wł. W Izbie francuskiej nastąpiło z okazyi mających się odbyć wyborów do głównych komisyj następujące tymczasowe ugrupowanie stronnictw: 1) grupa prawicy, licząca około 100 członków, 2) grupa zjednoczenia demokratyczno-republikańskiego obejmująca blizko 150 członków, 3) republikanie lewicowi kierunku Barthona z 150 członkami, 4) grupa radykalnych lewicowców kierunku Pereta z 70 członkami, 5) radykalni socyaliści liczący około 70 posłów i 6) grupa socyalistyczna, składająca się z socyalistów zjednoczonych i innych odcieni, licząca również 70 członków.

Lenin zapowiada rokowania pokojowe.

LWOW. W. B. K. »Gazeta Wieczorna« przynosi za pismami rosyjskiemi depeszę informującą, że Lenin w czasie ostatniej przemowy zapowiedział, iż Litwinow rozpocznie imieniem Rosyi rokowania z krajami bałtyckiemi tudzież z rządem angielskim.

Orędzie Lenina.

SZTOKHOLM. (Tel. wł.) Jak słychać ze strony dobrze poinformowanej, posiada Litwinow formalne i szczegółowe propozycye pokojowe, zawarte w orędziu Lenina do wszystkich narodów świata. W orędziu tem broni Lenin na wstępie zasad bolszewizmu a następnie proponuje pokój światowy na podstawie nie mieszania się obcych państw w wewnętrzne stosunki rosyjskie i niemieszania się bolszewizmu w wewnętrzną politykę obcych państw. O uregulowaniu przyszłych stosunków wewnętrznych w Rosyi zadecydować mają jedynie ludy zamieszkujące Rosyę.

Rokowania z Ukrainą, Polską, Finlandyą i państwami nadbałtyckiemi prowadzić ma Moskwa bezpośrednio bez jakiegokolwiek nacisku ze strony obcych mocarstw i rezultaty tych rokowań musiałyby zostać uznane przez wszystkie obce państwa. Aż do rozpoczęcia tych rokowań i podczas ich trwania ma być utworzona między Rosyą sowiecką a państwami kresowemi strefa neutralna.

Zanim jeszcze zwołaną zostanie konferencya światowa (z równouprawnionym udziałem Rosyi) celem ustalenia pokoju z Rosyą, musi jeden z portów bałtyckich zostać otwarty dla importu środków żywności i artykułów niezbędnej potrzeby dla ludności rosyjskiej i uwolniony od wszelkiej blokady, kontroli cłowej itp. Na zakupno środków żywności wysłałby rząd sowietów pół miliarda rubli w złocie co Londynu, względnie N. Jorku.

Lenin chce zawrzeć pokój za wszelką cenę

PRAGA. PAT. Czeskie Biuro prasowe donosi z Kopenhagi: Litwinow oświadczył, że rząd sowiecki gotów jest do koncesyj wobec rządów obcych, ponieważ życzy sobie zawrzeć pokój za każdą cenę.

Odkrycie nowego spisku antybolszewickiego.

WIEDEŃ (Telefonem). Z Berlina donoszą: Petersburska »Prawda« z 25 listopada donosi o odkryciu nowego spisku antybolszewickiego. W spisku uczestniczyli wyżsi oficerowie i członkowie stronnictwa kadetów, oraz agenci angielscy i francuscy. Na prezydenta wysuwali spiskowcy pewnego profesora techniki. Dokonano 300 aresztowań.

Denikin opuścił Kijów?

MOSKWA, (W. B. K.) »Moskawskaja Rjecz« donosi: Komunikat Denikina. Front południe. Po silnej walce opuściliśmy Kijów. (Wobec tego, że wiadomość powyższa o komunikacie Denikina pochodzi ze źródeł bolszewickich, podajemy go z wszelkiemi zastrzeżeniami).

2.000 Ukraińców przeszło na stronę bolszewików.

MOSKWA, (W. B. K.) Ogłaszają tu urzędowo, że 2.000 żołnierzy ukraińskich przeszło na stronę bolszewicką.

Przyszły parlament czeski.

PRAGA. PAT. »Prager Tagblatt« zamieszcza zestawienie mandatów w przyszłym czeskim parlamencie według nowego projektu wyborczego. Z zestawienia tego wynika, że Czesi mieliby 141 mandatów, Niemcy 88, Słowacy 44, Węgrzy 15, Polacy 6, Rusini 3 mandaty.

Dwuletnia służba wojskowa w Czechach.

BERNO. PAT. »Lidowe Nowiny« donoszą, że większość zgromadzenia narodowego opowie się za wprowadzeniem dwuletniej służby wojskowej. Projekt 2-letniej służby wojskowej wypracował generał sztabowy Pelle.

Garamy opuszcza Węgry — na zawsze.

L. WIEDEN. (Telefonem) »Wiener Courier« donosi, iż w mieście bawi przywódca socyalistów węgierskich Garamy, który znajduje się tu w przejeździe do Szwajcaryi. Garamy nosi się z zamiarem pozostania w Szwajcaryi i niepowrócenia więcej do Węgier.

Książę regent serbski w Paryżu.

PRAGA, PAT. Czeskie biuro prasowe donosi z Belgradu: Książę regent Aleksander wyjechał do Paryża w towarzystwie ministra komunikacyi Braszkowicza, mistrza ceremonii Balugdicza, i marszałka dworu pułkownika Deniekowicza. Podróż ks. regenta potrwa około 14 dni.

PARYŻ, PAT, Radio poznańskie. Książę regent serbski przybył w poniedziałek rano do Paryża, podróżując incognito w towarzystwie ministra komunikacyi. W poniedziałek popoł. odbył się na cześć ks. regenta bankiet w poselstwie serbskiem.

Sprzysiężenie przeciw sułtanowi tureckiemu.

L. Wiedeń. (Telefonem). Z Genewy donoszą o szczegółach udaremnionego sprzysiężenia przeciw sułtanowi. Inicyatorem sprzysiężenia był Młodoturek Mehmed Semil. Sprzysiężenie popierał wielki wezyr, oraz przywódca nacyonalistów tureckich Kemal Pasza, który domagał się natychmiastowej abdykacyi sułtana.

Przeciw obcym w Niemczech.

L. WIEDEN. (Telefonem), Z Berlina donoszą, że rozwija się tam silny ruch przeciw obcym przybyszom. Na zgromadzeniu w Schoenebergu uchwalono rezolucyę wzywającą rząd do powstrzymania ruchu imigracyjnego skierowanego do Niemiec z krajów wrogich. W Wielkim Berlinie bawi obecnie 70.000 do 100 000 Rosyan. Uczniowie szkoły handlowej Mannheima uchwalili rezolucyę domagającą się nieprzyjmowania obcych poddanych do szkół wyższych.

Krótkie wiadomości.

— Były minister dla spraw żydowskich na Ukrainie, Dr M. Silberfarb, został zaaresztowany przez władze kijowskie.

— Gdy na ostatniem posiedzeniu wiedeńskiej Rady miejskiej, radni Lubacki i Rudnicki (ceire-syon) wystąpili z mowami żydowskiemi, przewodniczący odebrał im głos. Powstała wskutek tego wrzawa zmusiła przewodniczącego do zamknięcia posiedzenia.

— Rząd angielski zamianował znanego działacza żydowskiego p. Rogalskiego konsulem w Teodozyi (Krym).

Interwencya Sir Samuela u rządu polskiego.

»Kuryer Nowy« donosi:

Sir Samuel miał dłuższą rozmowę z wybitnymi działaczami polskimi i przedstawicielami rządu. W toku rozmowy poruszono kilka spraw aktualnych: sprawę odpoczynku niedzielnego i odczytu profesora Czerbaka »o mordzie rytualnym«. Samuel bronił stanowiska, że Żydzi obchodzący soboty muszą mieć możność pracy w niedzielę w handlu i rzemiośle. Zmuszanie Żydów do pracy w sobotę sprzeciwia się par. 93-emu. Odczyt Czerbaka Samuel uważał za smutne zjawisko, jak też i fakt, że zakaz nastąpił na skutek interwencyi obcej. Żydzi polscy są tak przygnębieni, że własne starania uważają za bezskuteczne. Wina tego spada na władzę, która ich do tego stanu doprowadziła.

Działacze polscy próbowali osłabić to wrażenie, oświadczając, że władza centralna o treści odczytu Czerbaka nic nie wiedziała. Następnie omówiono inne sprawy. Na pytanie rządu o rezultat obserwacyj poczynionych przez Samuela w Polsce, ostatni odmówił odpowiedzi, uważając je za przedwczesne.

Wiec żydowskiej młodzieży akademickiej.

Prezydyum organizacyi akad. żyd. H. A. Z. prosi nas o umieszczenie następującego komunikatu:

»Celem umożliwienia zwołania wiecu H. A. Z. wzywa prezydyum wszystkie korporacye i grupy należące do organizacyi H. A. Z., jak również korporacye i grupy, chcące zgłosić swe przystąpienie do powyższej organizacyi lub wziąć udział w nadchodzącym wiecu o bezzwłoczne telegraficzne zapodanie swych adresów do Biura wiecu, Kraków, Stradom 15 (K. C. organizacyi syon. w Małopolsce).

Wszystkie czasopisma żydowskie na obszarze dawnej Galicyi uprasza się o przedruk powyższego komunikatu.

W sprawie odczytu p. Czerbaka

o mordzie rytualnym.

P. Adam Czerbak uprasza nas o zamieszczenie następującego wyjaśnienia:

»Chcąc przynajmniej w części wyjaśnić stanowisko moje jako okultysty i medyumisty w głośnej sprawie odczytu, jaki wygłosiłem w Warszawie o mordzie rytualnym, oświadczam publicznie pod słowem honoru co następuje:

Odczyt mój, ogłoszony afiszami, miał tytuł: **»Mord rytualny średniowiecznych czarodziejów w obliczu nauki okultyzmu«.**

Nigdy nie miałem i nie mam zamiaru tendencyjnego podburzania warstw społecznych przeciwko sobie.

W odczycie starałem się nie z punktu widzenia dogmatów religijnych, lecz z punktu widzenia o k u l t y z m u przedstawić istotę krwi i używania jej nie do celów religijnych, lecz tylko wyłącznie magicznych, jako pozostałość średniowiecznej magii i nekromancyi, występującej w każdej religii starożytnej, średniowiecznej i nowożytnej. Słowo »Bajlis«, niezrozumiane w mej intencyi, było przezemnie postawione obok Maccoba, Sprengera, Institoriusa i wielu innych chrześcijańskich jednostek zwyrodniałych, o których tyle wiemy z historyi inkwizycyi średniowiecznej.

Używanie krwi rzekomo przez Żydów do celów religijnych jest w mem pojęciu i każdego okultysty a b s u r d e m, sprzeciwiającym się samemu ustawodawstwu mojżeszowemu, które wyraźnie w wielu miejscach zabrania używania krwi zwierząt oraz oddawania się praktykom czarodziejskim, zabobonom itd., rozszerzonym wówczas u Żydów po powrocie z Egiptu.

Co się tyczy użytego przezemnie określenia »s e k t« — miałem na myśli nie grupy religijne, lecz zwyrodniałe instynkty poszczególnych j e d n o s t e k, zdarzających się w każdem wyznaniu i w każdem społeczeństwie.

Adam Czerbak.

Z sali koncertowej.

Stanisław Gruszczyński, ma głos i talent — a więc dwa skarby, którym natura nie zawsze pozwala istnieć społem w jednej osobie. Jak artysta te przyrodzone warunki kształci, do tego musi się słuchacz odnieść z największem uznaniem. Wydaje się bowiem wprost nieprawdopodobnem, ażeby w przeciągu tak krótkiego czasu, od zeszłego koncertowego sezonu do dzisiaj, pokonać tyle trudności, pójść takim krokiem naprzód.

Oddech nieuregulowany, forsowanie w dynamice, tony wysokie niezbyt czyste — to wszystko u Gruszczyńskiego przeszłość z przed roku — którą przypominam tylko dlatego, aby dać obraz tego, jakie Gruszczyński uczynił postępy. Przytem musi się zauważyć, że choć się zdarzają przeciągnięcia struny w kierunku sentymentu zbyt tkliwego — naogół Gruszczyński śpiewa i czuje, czuje, co śpiewa i tem działa przedewszystkiem na słuchaczy. Dzisiaj głos śpiewaka umiejętnie tłumiony ma tem większy czar w sile i zdobywa się na wspaniały patos (Mussorgski) i heroiczny nastrój.

Ze względów technicznych jedna strona wymaga szczególnej pracy: uzyskanie naturalniejszej emisyi głosu, co i ze względu na tego rodzaju wartość artystyczną i nieniszczenie głosu jest konieczną potrzebą. Jeżeli Gruszczyński i to będzie miał poza sobą, trudno sobie wyobrazić człowieka bardziej stworzonego do artystycznej karyery.

F. S.

ZGRZYTY.

Tow. z ogr. odp. (G. m. b. h.)

dla eksploatacyi żydożerstwa.

„Pragnąc wydawnictwo „Hasła Polskiego“ oprzeć na szerszej podstawie, zmuszeni byliśmy dotychczasową cywilną spółkę wydawniczą przekształcić na stow. zarej. z ogr. odp.... Gdyby w najbliższym czasie ukazało się jakiekolwiek pismo pt. »Hasło Polskie“, byłaby to akcya samozwańcza, nic z pracą ideową nie mająca wspólnego.“

„Nowe Hasło“ z 30/XI br. Nr. 1. (17)

Kto naw w czas wojny sprytny nos
Do świetnych interesów,
Temu spęcznieje wkrótce trzos
[Vel wnętrze pularesów].

Ten teatr stawia - bowiem tłum
Bezmyślne lubi hece,
Tamten na pasek puszcza rum,
Powidło, mydło, świece...

Do wyższych klas przejść nie mógł ów,
Bo miał do belfrów pecha,
Więc gryzipiórków zbiera huf
I tworzy — G. m. b. h...

Czy stacza bój w imieniu prawd?
Czy świat z złych żądz oczyści?
Nie! pismak nasz kłamstw dzierga haft,
By czerpić grosz z — zawiści.

Uczciwość, honor, to dlań baśń,
Co innym się uśmiecha:
Eksploatuje łzy i waśń
Łajdackie G. m. b. h.!..

KOREN

KRONIKA.

Kraków 3 grudnia.

Uzupełnienie racyi cukru za I. połowę listopada. Celem przydziału cukru na uzupełnienie racyi cukru na I. połowę listopada br., magistrat wzywa sklepy rejonowe i konsumy bezpośrednio aprowidowane, aby w dniach 3 i 4 grudnia zgłosiły się do miej. biura aprowizacyjnego po asygnaty na pobór cukru białego. — Począwszy od piątku 5 bm. sklepy rejonowe i konsumy będą wydawały swym odbiorcom po 100 gr. cukru białego jako uzupełnienie racyi za rzeczony wyżej okres za odłączeniem kuponu górnego 46 legitymacyi zbiorowej w cenie po 32 Kor. za 1 kg.

W sprawie zgłoszenia tekstyliów, skór, futer, obuwia zażądali z ramienia krakowskiego Stowarzyszenia kupców p. radca Schechter i Pfeffer w intendaturze wojskowej i dowództwie miasta szczegółowych informacyj, gdyż rozporządzenie jest niejasne. Sfery wojskowe atoli nie mają żadnych innych wskazówek prócz zawartych w rozporządzeniu.

Wypłata poborów urzędniczych w markach polskich. Dyrekcya skarbu we Lwowie donosi: Na wypadek, gdyby z chwilowego braku koron wypłata poborów służbowych oraz pensyi i zaopatrzeń za grudzień br. musiała nastąpić w markach polskich, będą pobory te oraz pensye i zaopatrzenia wypłacane wedle relacyi 100 K = 62 mk 75 fen.

Sprawy miejskie. Dnia 1 grudnia odbyło się posiedzenie Sekcyi I II i III. pod przewodnictwem prez. m. Fedorowicza, na którem uchwalono projekt rozporządzenia w sprawie opłat gminnych od środków przewozowych, projekt rozporządzenia o ustanawianiu i poborze opłat od afiszów, tudzież opłat za wywóz popiołu i zmiotków domowych.

Błędy drukarskie. Do wczorajszego artykułu wstępnego naszego pisma pt. „Przyszły parlament włoski“ zakradło się niestety kilka omyłek drukarskich, które zmieniły sens niektórych zdań i dlatego je niniejszem prostujemy: w 1 szpalcie w wierszu 24 zgóry ma być zamiast »nakrywa“— „pokrywał“, w wierszu 42 z góry słowa „i który“ mają w y p a ś ć, w 3 szpalcie, w wierszu 5 z dołu ma być zamiast »jedynym“ „jednym“ i w w 4 szpalcie w wierszu 5 z dołu ma być zamiast „nie pozostaje nic innego“ — „nie pozostaje i m nic innego“.

Cykl odczytów Organizacyi kobiet żydowskich. Z dniem 4 bm. rozpoczyna Organizacya kobiet żydowskich regularne wykłady czwartkowe z dziedziny kwestyj społecznych, gospodarczych i kulturalnych. Pierwszy wykład wygłosi we czwartek 4 bm. o godź. 7-mej wiecz. (w sali Stradom 15) p. dr N i c h t b e r g e r na temat: „Przemysł artystyczny i domowy“ (z demonstracyami okazów pierwszej żyd. szkoły zabawkowej w Żywcu). — Goście mile widziani.

Kolonia ogrodnicza młodzieży żydowskiej na placu powyścigowym w Krakowie przyjmuje wpisy na tegoroczny kurs

a) **ogrodnictwa** (warzywnictwa) Kurs ten obejmuje przedmioty: warzywnictwo gruntowe i inspektowe, anatomia, systematyka i fizyologia roślin w zastosowaniu do ogrodnictwa, nawozy i gleba, melioracya ogrodów, miernictwo i technika w zastosowaniu do ogrodnictwa, nasionoznawstwo, o chorobach roślin, o grzybach pasożytnych, administracya gospodarstw ogrodniczych i farm;

b) **pszczelnictwa;** wykłady teoretyczne i prace praktyczne,

c) **chowu drobiu** w miarę możności.

Nauka praktyczna o g r o d n i c t w a odbywać się będzie na gruntach Kolonii na placu powyścigowym, p s z c z e l n i c t w a także we własnej pasiece.

Wymagana jest ukończona 3 kl. szkoły wydz. wzgl. 4 kl. szkoły średniej, lub odpowiednie wykształcenie prywatne oraz ukończony 16. rok życia.

Opłata miesięczna za kurs ogrodnictwa 50 K, pszczelnictwa 30 K, za obydwa razem 70 K. Wpisowe 10 K.

Wpisy do 20 bm. odbywają się między 4—5 godziną popoł. w poniedziałki, wtorki i czwartki.

Zgłoszenia listowne: Inż. cyw. Pinkas Goldwasser Kraków, Dietlowska 111/I.

Z „Bagateli“ „Roztwór prof. Pytla« zdobył na scenie „Bagateli“ sukces zdecydowany. Zapełniająca widownię publiczność interesowała się żywo biegiem akcyi, oklaskując ustawicznie wszystkich wykonawców, którzy stworzyli niezwykle barwny i zgrany zespół. Najbliższe przedstawienie „Pytla“ odbędzie się dziś, następnie we czwartek i w piątek. Zapowiedź sobotniego popołudniowego przedstawienia d l a d z i e c i i m ł o d z i e ż y, obudziła w sferach rodzicielskich szczególne zainteresowanie. Odpowiednio dobrany program i popularne ceny wstępu zapewnią naszej młodzi — także mniej zamożnej — parę miłych chwil rozrywki i wypoczynku.

Helena Miłowska wystąpi gościnnie w teatrze „Nowości“ tylko cztery razy we wtorek 9 i 10 bm. Kreować będzie jedną z najlepszych swoich ról Helenę w „Polskiej krwi“, a we czwartek 11 i w piątek 12 bm. Zuzannę w „Cnotliwej Zuzannie“ Bilety już są do nabycia w magazynie Rudnickiego Linia A—B.

Dla ofiar pogromów ukraińskich złożyli w naszej adm.: I. Rubinstein K 100—, Dr. Laub K 50·—; Klang i Spira K 100·— Kluger, Löwy, Goldberg, Sternfeld zamiast kwiatów dla p. Mandelbaum K 100·— M. Horowitz K 18·—; B. N. Spira K 100·—

Aresztowanie paskarza wiejskiego. Policya aresztowała 43 l. Wład. Kwietnia ze Stopnicy w Kongresówce, który przywiózł do Krakowa kilkadziesiąt 3-funtowych bochenków chleba z lichej mąki i sprzedawał je po paskarskiej cenie 40 K. Również zepsute masło sprzedawał po 100 K za kg. Policya odebrała mu chleb i masło, a jego samego umieściła „pod telegrafem“.

Miły gość. Franc. Rozlan, zamieszkała przy ul. Lubicz 12 przyjęła na nocleg 19 l. Teresę Mistarz; która nazajutrz odwdzięczając się za gościnę, podczas chwilowej nieobecności Rozlanowej skradła jej garderobę i bieliznę wartości 2000 K i zbiegła. Policya aresztowała złodziejkę, a rzeczy skradzione odebrała i oddała właścicielce.

Kradzieże kolejowe. Za kradzież wielkiej ilości płótna z wagonów kolejowych aresztowany został 26 l. St. Cekiera, zaś za kradzież zapałek z przesyłki kolejowej aresztowano Stan. Szczepańskiego lat 22 i Ant. Zychowicza lat 24.

Ujęcie zbiegłego więźnia. Aresztowano 35 l. Franc. Aleksandra Langera, osławionego włamywacza, który zbiegł z więzienia karnego w Ołomuńcu.

KOMUNIKATY.

W i e c m ł o d z i e ż y s y o ń s k i e j. Komitet rejonowy frakcyi ludowej Ceirei Syon zwołuje na sobotę 6 bm. godz. 3 pop. wiec młodzieży syońskiej, który odbędzie się w sali „Merkaz Haceirim“ Podbrzezie 4. Porządek dzienny: Młodzież syońska a obecna sytuacya w ruchu syońskim.

H a s c h a c h a r—P r z e d ś w i t. Dziś o g. 8 w. zebranie członków. Porządek dzienny: Przegląd prasy.

„Ż y w y d z i e n n i k“ w M e r k a z i e odbędzie się we własnym lokalu (Podbrzezie 4) w sobotę dnia 6 bm. o g. 8 wiecz. Zaproszenia wydaje sekretaryat Merkazu codziennie między g. 5—7 wiecz.

REPERTUAR TEATRU J. SŁOWACKIEGO
Środa: Powodzenie.
Czwartek: Jeszcze wczoraj
Piątek: Dziady.

REPERTUAR M. TEATRU POWSZECHNEGO
Środa: Siostra Helena
Czwartek: Siostra Helena
Piątek: Baron cygański

REPERTUAR „BAGATELI“
Środa: Roztwór prof. Pytla.
Czwartek: Roztwór prof. Pytla.
Piątek: Roztwór prof. Pytla

REPERTUAR OPERETKI w „NOWOŚCIACH.“
Środa: Polska krew
Czwartek: Romans na dachu.
Piątek: Polska krew.

Z kraju.

Znowu wybryki na kolejach. W nocy z 1 na 2 b. m. w pociągu osobowym, wyjeżdzającym ze Lwowa do Krakowa o godz. 5 15 popołudniu, 2 uzbrojonych obcięło 2 jadącym Żydom brody brzytwą, przyczem jednego z nich poranili. Za tę operacyę zażądali od jednego 10 K., od drugiego 5 K. Nazwiska ofiar wybryków są: Józef Strassfeld z Chyrowa i Ozyasz Segal z Medyki.

Kielce. Nasze miasto przeżywa w ostatnich czasach kryzys aprowizacyjny, Niema chleba ani opału. Nic dziwnego, że niezadowolenie rośnie z każdym dniem. Rada miejska na posiedzeniu dnia 6 z. m. uchwaliła zwrócić się telegraficznie do Ministerstwa z żądaniem dostarczenia zboża i opału z tem, że w przeciwnym zaś razie ustąpi. — Przybyło kilka wagonów zboża i wydano jeden raz chleb. Od tego czasu ludność nie otrzymuje żywności na kartki. W środę 26 z. m. odbyła się manifestacya głodowa, w której wzięło udział kilka tysięcy osób. Zarządzono kilkugodzinny strajk w zakładach przemysłowych. Manifestanci udali się do gmachu Magistratu z czerwonym sztandarem i transparentami z napisami »chcemy chleba i pracy!« »Precz z wolnym handlem«. »Żądamy sekwestru«. »Precz z rządem burżuazyi«, »Żądamy uwolnienia więźniów politycznych« itp. Po przemówieniu kilku przywódców socyalistycznych, którzy wystąpili przeciwko wolnemu handlowi, wybrano delegacyę, która się udała do prezydenta miasta. Zażądała ona zapewnienia aprowizacyi albo ustąpienia. Manifestanci tymczasem krzyczeli »precz z wolnym handlem«, »precz z Radą miejską« itp. Potem manifestacya udała się do Starostwa, dokąd udał się też i prezydent miasta. Delegacya zażądała od starosty również uwolnienia więźniów politycznych. Część manifestacyi udała się do prokuratora i więzienia z tem samem żądaniem. Wezwano policyę i oddział żołnierzy, którzy dali salwę w powietrze. Jeden z przywódców wygłosił przemówienie nawołując do rozejścia się, poczem manifestanci rozeszli się.

Warszawskie zakłady gazowe przerwały znowu — jak donosi PAT. — wczoraj popołudniu pracę z powodu braku węgla, ponieważ posiadają tylko tak zwaną żelazną rezerwę na kilka dni, która służyć musi do zabezpieczenia pieców przed wystudzeniem i celem zabezpieczenia rur przed całkowitem wyjściem gazu.

I światła elektrycznego brakło na krótki czas. WARSZAWA. PAT. Wczoraj około 9 wieczorem w całem mieście zagasło nagle światło elektryczne. Wywołało to niemiłe wrażenie oraz różne pogłoski, zwłaszcza wobec równoczesnej przerwy w dostarczeniu gazu. Przerwa trwała nie długo. Po kilkunastu minutach światło przywrócono. Powodem przerwy było drobne uszkodzenie natury technicznej na stacyi elektrycznej.

Walka z bolszewizmem. Zebranie organizacyjne zjazdu dla podjęcia walki z żywiołami sprzyjającymi bolszewikom odbyło się — jak donosi PAT. — w Warszawie pod przewodnictwem pos. Marylskiego.

Proces o zamordowanie 6 żydowskich dziewcząt w Dęblinie W sądzie wojskowym lubelskiego okręgu generalnego odbył się onegdaj proces w sprawie zamordowania 6 dziewcząt żydowskich w Dęblinie. Po przeprowadzeniu szczegółowego śledztwa okazało się, że mordu dokonali Komendant obozu w Dęblinie, podporucznik Sadkowski i 2 żołnierzy ze straży mostowej, Markiewicz i Sikora. Proces rozpoczął się 24 listopada, został jednak — jak donosi prasa warszawska — dnia 27 listopada przerwany i odroczony do dnia 2 grudnia, ponieważ część świadków się nie stawiła.

Adresy konsulatów w Warszawie. Konsulat Brazylijski (Wilcza Nr. 44), kons. Stan. Zjedn. (Jerozolimska 45), Duński (Wierzbowa 8), Grecki (Foksal 16), Hiszpański (Jerozolimska 30), Holenderski (Śniadeckich 11), Norweski (Hipoteczna 1), Perski (Piękna 10) Portugalski (Ś-to-Krzyska 28), Serbski (Senatorska 36). Szwajcarski (Hoża 48), Szwedzki (Zielna 37), Francuski (Al. Róż. 2), Japoński (Zielna 45), Jugosłowiański (Wielka 33), Rumuński (hotel Bristol), Włoski (hr. Fredry 6), Misya Państw Koalicyi (hotel Bristol), Delegacya Likw. Austro-Węgierska (Jerozolimska 70).

Dział gospodarczy.

GIEŁDA KRAKOWSKA z dnia 1 bm.

Waluty:	Ofiar.	żądano	tranzakcye:
Marki polskie	153 —	163·—	158 50 158.—
Ruble carskie po 100 rb.	—·—	—·—	—·—
„ „ „ 500 „	200·—	215·—	210.—
„ dumskie	77.—	87.—	82·—
„ drobne	—·—	—·—	—·—

Giełda wiedeńska. WIEDEŃ. PAT. Kursa dewiz z dnia 2 b. m.: Renta majowa 91,— Austryacka renta koronowa 84·—, Renta lutowa 92·— Węgierska renta koronowa 99·50, Losy tureckie 1277 Priorytety kolei południowej 945, Anglobank 614, Bankverein 674, Bodenkredit 1590, Zakład kredytowy — Depozytowy 747, Länderbank 961, Merkury 741, Unionbank —·—, Živnostenska banka 1649, Kolej północna —.— Kolej południowa 249·75, Alpiny 2990, Berg u. Hütten 7500, Krupp 945, Poldihütte 1980 Pragereisen 4875, Rima 2070, Skoda 1500, Zieleniewski —·— Apollo 4990, Fanto 10000, Galicyjskie Karpaty 9000, Galicya 10000, Shodnica 6100 Koleje austryackie 985, Węgierskie koleje 788.

PRAGA. PAT. Kurs dewiz i banknotów niezmieniony.

Ze świata.

Walka z antysemityzmem w Niemczech. Johannes Müller, znany filozof niemiecki wygłosił w Berlinie odczyt na temat »Chrześcijanie i Żydzi w Niemczech«. Wystąpił on przeciwko tym, którzy twierdzą, iż Żydzi ciągneli zyski z wojny i re-

wolucyi. Wedle jego własnego doświadczenia, wzbogacili się chrześcijanie i porobili gdzie mogli takiesame dobre interesy, jak i Żydzi. Skoro antysemici twierdzą, że duch żydowski zaraził ducha niemieckiego, jest to przyznaniem się do słabości, gdyż tylko słaby naród nie może oprzeć się Żydom i chwyta się wtedy sztucznego środka antysemityzmu, jak tego uczy przykład Rosyi. Podczas gdy w Anglii gdzie świadomość narodowa jest o wiele silniejszą, niema antysemityzmu. Müller przedstawił program zwalczania antysemityzmu a to przez utworzenie wspólnego frontu wszystkich rozsądnie myślących obywateli niemieckich, a w pierwszym rzędzie przez współpracę Żydów i chrześcijan. Müller jest przeciwnikiem małżeństw mieszanych. Każda rasa niechaj spokojnie się rozwija osobno, tylko wspólnie mają pracować celem zrozumienia siły obu ras.

Pedagogium żydowskie we Wiedniu utworzone przed 3 laty z inicyatywy dra Zygfryda Bernfelda, celem wykształcenia nauczycieli hebrajskich i frebianek, zostało obecnie przejęte przez kierownictwo londyńskie i wybudowane jako Centralny instytut dla wychowania żydowskiego. We Wiedniu powstało też z inicyatywy Urzędu oświatowego przy Żyd. Radzie Nar. żydowskie gimnazyum realne, którego pierwsza klasa z 2 paralelkami otwartą została w październiku b. r. Dyrekcyę gimnazyum objął prof. dr. Wiktor Kellner, który przez 4 lata był profesorem w gimnazyum hebrajskiem w Jaffie. Celem utworzenia całej sieci szkół żydowskich we Wiedniu powołano tam do życia żydowskie towarzystwo szkolne.

Żydowska partya socyalistyczna została utworzona, jak donosi »Humanite«, w Paryżu. Założyciele tej grupy, robotnicy i intelektualiści, ogłaszają w programie, że mają na celu zorganizowanie mas żydowskich w Paryżu, na zasadzie walki o zupełne wyzwolenie społeczne żydowskich mas robotniczych w szeregach proletaryatu«.

Wojska francuskie zajęły ośrodek prowincyi Aleppo w Azyi mniejszej, oraz ujęły w swoje ręce zarząd odcinka kolei bagdadzkiej przechodzącej przez strefę okupacyi francuskiej.

Redaktor naczelny i odpow. Dr. Wilhelm Berkelhammer. — Drukiem M. Deutschera w Krakowie, B Ciała 10 — Tel. 1556.